

Festes Patronals de Sant Pere. Col·laboració especial

La goleta pailebot “Nuevo Corazón” 1885-1986

Aquest vaixell fou un altre dels velers sollerics que traçà una història pròpia en els seus 101 anys de navegació

Des de sempre tot el que envolta els navilis de vela de Sóller a suscitat l'interès de moltes persones del que antany va arribar a representar la nostra flota. Una d'aquestes “lleones” del passat va ser sens dubte el pailebot Nuevo Corazón. Aquesta goleta, en la seva època un veler pur, va saber aprofitar l'energia eòlica de forma molt eficient. Encara que en aquest article no pretenc fer cap descobriment als lectors més avesats a temes marítims, sempre hi ha alguna cosa més que aportar a la magra i espoliada història de la nostra marina de Sóller que es va perdre en la boira del temps.

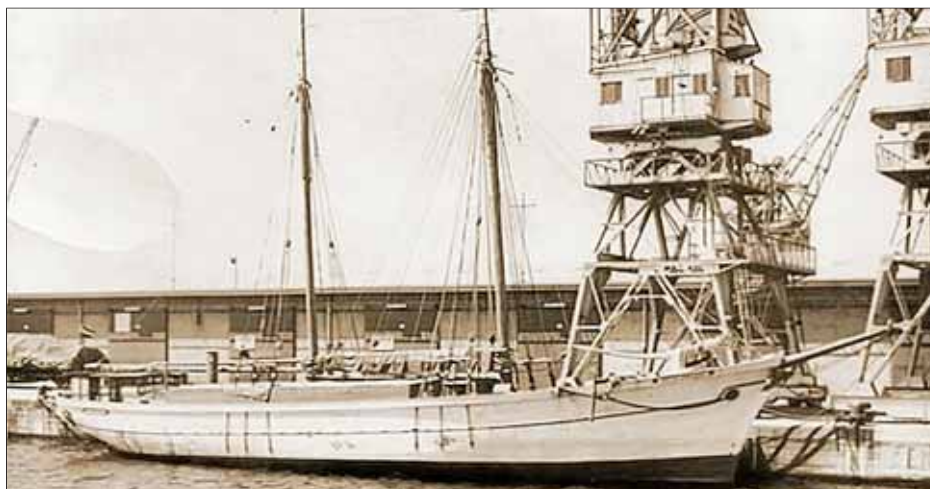
Desitjo recordar i esmentar en aquest article, i en la seva memòria, els treballs que va realitzar l'historiador naval i excel·lent modelista Xavier Pastor Quijada, que amb el seu bon fer, va saber des de sempre donar-li valor a la marina d'abans de les nostres illes i el gran interès que va demostrar per les goletes com el Nuevo Corazón, del qual va confeccionar els plànols, prenent les seves mesures “in situ” quan aquest veler es trobava al port de Palma, abarlotat a un altre bell pailebot, el Cala Mondragó, a l'espera del seu tràgic destí de ser enfonsats. El primer ho va ser el 15 de novembre de 1986 i el segon el 3 de febrer de 1988, al costat de les Penyes Roges i com a farciment de les obres que s'estaven realitzant en els seus molls. Tràgic final de dos velers nascuts a les nostres illes.

Uns apunts de la seva història

Corria l'any 1885 i el patró i navilier de Sóller, Antoni Arbona Pons, i un grup de comerciants locals, van acordar aportar una quantitat suficient de diners per a la construcció d'una goleta de dos pals. El seu cost seria de 20.000 pessetes de l'època. També van acordar la construcció d'una altra goleta pailebot. Ens referim al «Roberto», d'una portada de 125 tones i dos pals per la qual es van pagar, l'any 1886, 16.000 pessetes un import inferior al de Nuevo Corazón.

La construcció d'aquestes goletes es va encarregar als mestres d'aixa del Mollet de Palma, Francesc Mateu i Mas i Joan Mateu i Magraner, sens dubte dos dels més famosos mestres d'aixa de la construcció naval de Mallorca. Dels seus tallers van sortir un elevat nombre de grans velers que van causar l'admiració d'entesos i profans en quants ports van recalcar al llarg de la seva vida.

Joan Oliver Busquets, va ser el seu patró. Aquests dos velers i molts de la nostra flota de vela van contribuir amb els seus viatges al comerç i desenvolupament de Sóller ja que va tenir una de les flotes més importants de les nostres illes.

La construcció del vaixell es va fer totalment de fusta com el pi, l'alzina i el roure -extreta i tallada dels nostres boscos-, que es va utilitzar en les parts que havien de suportar els majors esforços com la roda, el codast, la quilla i les quadernes. Al mateix temps se li va tallar una sireneta que lluia com mascaró en la seva roda. Com tots sabem, Sóller va comptar amb veritables

CARACTERÍSTIQUES DEL VAIXELL

Any de construcció:	1885
Drassanes:	Es Mollet (Palma)
Constructors:	Francesc i Joan Mateu
Armador:	Antoni Arbona Pons
Material del vaixell:	Fusta
Botadura:	Any 1887
Activitat:	Comerç
Altura dels pals sobre coberta:	20 metres
Eslora total:	25 metres
Màniga màxima:	6,61 metres
Puntal:	2,4 metres
Superfície vèlica:	360 metres quadrats
Desplaçament brut:	132 tones
Desplaçament net:	115 tones
Motor inicial:	KR-36 Volverine de 65 CV
Tripulació:	7 homes (patró inclòs)

mestres tallistes, com el mestre anomenat Pep de sa Torre a qui se li deu la talla del Nuevo Corazón. El cordam, les ferramentes i les veles van ser de manufacturació local. La seva avarada va

tenir lloc a principis del 1887 rebent la real patent de navegació, F.23-2 * L . Sóller.

Va començar la seva carrera als diferents ports de la Mediterrània peninsular, francesa i per la costa africana. Va ser un magnífic veler de esveltes línies comportant velocitat i navegació pel que li atorgava als nostres mestres d'aixa el títol d'artesans en la construcció naval. L'any 1920 el Nuevo Corazón va passar a mans d'un nou propietari, el navilier de Sóller, Josep Ripoll Magraner al qual també pertanyien els pailebots, Providència i San Miguel.

Al Nuevo Corazón se li van realitzar diverses modificacions entre d'elles un motor KR-Volverine m.36 de 65 CV. Anys més tard el va adquirir el navilier Miquel Estela, el qual va introduir noves modificacions suprimint el botaló i deixant només el bauprès. També se li van su-

primir els mastelers i se li van reduir la trinquetilla i els enfocs, modificacions fetes per presentar batalla a altres mercants de vapor donada la gran capacitat de càrrega, pel que es va instal·lar una altra màquina, deixant dd ser impulsat per la força del vent però no per això menys important en la seva tasca.

Amb la Gran Guerra, el nostre pailebot va viure un gran moment de la seva història. Fins i tot amb la Guerra Civil i la llarga postguerra que va seguir. Els canvis en la navegació de cada època, també li van arribar als pailebots de Sóller, que van ser arraconats o utilitzats en aquells menesters més desprestigiats existents, comportant, finalment, a la desaparició d'aquells velers mercants que un dia amb les seves blanques veles solcaven els nostres mars.

Pocs van ser els supervivents. Al llarg dels anys alguns van poder escapar de la seva destrucció com els de referència de Sóller, el Concepción o el Miguel Caldenety. Però no només el pas dels anys va ser el responsable de la pèrdua d'aquelles goletes; també la desídia de diversos grups va posar de manifest la poca estima que han sentit sobre el llegat marítim. El Nuevo Corazón, va ser un magnífic pailebot i un dels descendents de la llarga tradició marinera d'antany.

Per acabar, aquest article sobre la goleta pailebot Nuevo Corazón té com a finalitat presentar el testimoni d'un moment històric passat i el coneixement d'un més dels molts navilis que va arribar a posseir la important flota velera de Sóller.

Des d'aquestes pàgines del Setmanari de Sóller us desitjo unes molt bones festes de Sant Pere i als que celebren la seva onomàstica, moltes felicitats.

Francesc Asensi i Jou